

LEFO

Legeforskningsinstituttet

Årsmelding 2017

Forankret i vedtektene til Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har LEFO følgende overordnede forskningsområder:

- Legers helse, livskvalitet og atferd
- Samfunnmessige og organisatoriske betingelser for god profesjonsutøvelse
- Holdninger, etikk og prioritering
- Legerollen i endring

Sentrale prosjekter i 2017

- Trusler, mobbing og vold mot leger, inkludert uønsket seksuell oppmerksomhet
- Samspill mellom organisatoriske faktorer, legers jobbtilfredshet og behandlingskvalitet
- Etikk, prioritering og likebehandling
- Legers arbeidssituasjon
- Studiestedets betydning for valg av karriere
- Allmenntilleggsmedisin: rekruttering og stabilitet
- Stress og fordeling av arbeidstiden
- Legers kollegiale helse- og omsorgstilbud

LEFOs prosjekt "Bra for legen – bra for pasienten?", *IDOQ – Interactions between Doctors, Organization and Quality of care*, fortsatte i 2017. Tre sykehus er inkludert: et middels stort og et universitetssykehus i Norge, samt et universitetssykehus i USA. Studien gjøres i tett samarbeid med leger og utformes slik at lokal klinisk praksis og erfaring integreres med forskningserfaring. Slik kan den bli nyttig og relevant for leger, øvrige ansatte og pasienter, samtidig som den gir vitenskapelig kunnskap.

Vi har også vært involvert i et NFR-finansiert prosjekt om prioriteringer i helsetjenesten, med fokus på betydningen av styring for prioriteringene og hvordan leger opplever at økonomiske, juridiske og organisatoriske ordninger påvirker deres beslutninger.

Vi utarbeidet flere rapporter: En om utvikling av legemeldt sykefravær (≥ 14 dager) gjennom en tiårsperiode for leger med kompensasjon fra SOP. Dataene er sammenlignet med legemeldt fravær i samme periode blant ansatte sykehusleger og befolkningen for øvrig.

En annen rapport var evaluering av spesialistutdanningen for sykehusleger, med særlig blikk på veiledning og supervisjon. Dette inngår i et forestående PhD-prosjekt om spesialist-utdanningen av leger, og som søkes utgått fra Det medisinske fakultet, UiB.

Oppfølgingsstudien av leger som har benyttet forebyggingstilbudene ved Ressurscenteret Villa Sana og støttekollegaordningen ble etablert og en PhD-stipendiat ansatt.

Forskersamarbeid, nettverk, oppdrag

Sentrale norske samarbeidspartnere: Avdeling for medisinsk atferdsvitenskap, Senter for medisinsk etikk (begge UiO), Uni Research Rokkansenteret, Universitetet og Høgskolen i Bergen, Kunnskapssenteret for helsetjenesten (FHI), Senter for profesjonsstudier (OsloMet – storbyuniversitetet) og Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin i Bergen.

Internasjonalt samarbeid: En seniorforsker var (til juni 2017) på et ettårig forskningsopphold ved Center on Medicine as a Profession, Columbia University i New York. Samarbeidet resulterte

blant annet i en rapport om medisinsk profesjonalitet og en artikkel (under vurdering). Videre har vi etablert et samarbeid med University of California i San Francisco og Institutet för stressmedicin (ISM) og Sahlgrenska Universitetssjukhuset / Sahlgrenska Akademin ved Göteborgs universitet i Sverige.

I januar 2017 arrangerte LEFO den fjerde interdisiplinære, nordiske forskersamlingen med temaet "*Interactions between Professions, Organization and Quality of care – IPOQ*". I styringsgruppen sitter representanter fra Sverige, Danmark og Norge, som også planlegger fremtidige nordiske konferanser.

Etter avtale har vi utført oppdrag for Legeforeningen, som konsulenthjelp ved medlemsundersøkelser (kvalitetssikring, utsending og tolkning av resultater for elektroniske undersøkelser) og redigering/oppdatering av nettsidene www.legeforeningen.no/kollegastotte på oppdrag fra Utvalg for legehelse.

Vi har veiledet og undervist på profesjonsutdanning, master- og doktorgradsnivå, vært fagfellevurderere i vitenskapelige tidsskrifter og medlem av doktorgradskomiteé. LEFO bidro som medforfattere i doktoravhandlingen til Ingunn B. Solberg, *Doctors' job satisfaction during early career and economic recession. Prospective and cross-national studies in Norway and Iceland* (Det medisinske fakultet, UiO).

Blant andre oppdrag er programsensur av masterprogrammet i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi ved UiB, verv i Ethics Advisory Board i EU-kommisjonens forskningsflaggskip "*Human Brain Project*" og styreverv i European Association for Physician Health (EAPH) med ansvar for planlegging og gjennomføring av EAPH-konferansen "*Being a Doctor and Staying a Person*", 24-25. april 2017 i Paris.

Datagrunnlag

Våre unike longitudinelle data kommer fra et representativt panel av yrkesaktive leger med hovedstilling i Norge. Legepanelet består av ca. 2 200 leger, som har besvart spørreskjema annethvert år siden 1994. Vi har innledet samarbeid med Tjenester for Sensitive Data, UiO, med tanke på parallell elektronisk og papirversjon av skjema. Vi gjorde også studier uavhengig av Legepanelet, både kvantitative og kvalitative, som resulterte i flere originalartikler.

Forskningsformidling

LEFOs forskning sørger for at legenes egne opplevelser og synspunkter kommer til orde – hvilket ikke bare er viktig for deres arbeid, men også for utformingen av helsetjenesten og helsepolitikken. Det er avgjørende at LEFO er et faglig uavhengig institutt og fritt kan publisere resultater av forskningen. Resultatene publiseres i fagfellevurderte tidsskrift og andre publikasjoner rettet mot et større publikum, både leger og andre.

Den vitenskapelige produksjonen er høy sammenliknet med universitet, høyskoler og forskningsinstitutter: I 2017 publiserte vi ti originalartikler, ett bokkapittel og én lederartikkel. I tillegg kom 13 kommentarartikler til "*Legelivet*" i *Tidsskrift for Den norske legeforening*, samt to artikler i *Overlegen* og på *YngreLeger.no*. Muntlig formidling av forskningsresultater er en viktig del av virksomheten. I 2017 inkluderte det ca. 30 innlegg på konferanser og i andre fora.

Bemanning og økonomi

Staben har bestått av åtte personer: instituttsjef/forsker (100 %), tre seniorforskere (to 100 %, én 20% frem til 31.8.2017), én rådgiver (100 %), nettrektør/spesialrådgiver (50%), forskningssekretær (50 %) og gjesteforsker (100 %, finansiert av Legeforeningens fond for kvalitet og pasientsikkerhet). Instituttsjef Karin Isaksson Rø har bistilling ved Ressurssenteret Villa Sana, Modum Bad.

Instituttets aktiviteter er hovedsakelig finansiert av SOP, med en andel fra Legeforeningen, samt eksterne kilder. Se www.lefo.no (www.legeforsk.org) for en nærmere beskrivelse av publikasjoner og pågående prosjekter.